28/03/2023

Ο Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος: Ψηφίδες από τη ζωή και τη θεολογία του

/ Αγιορείτικα

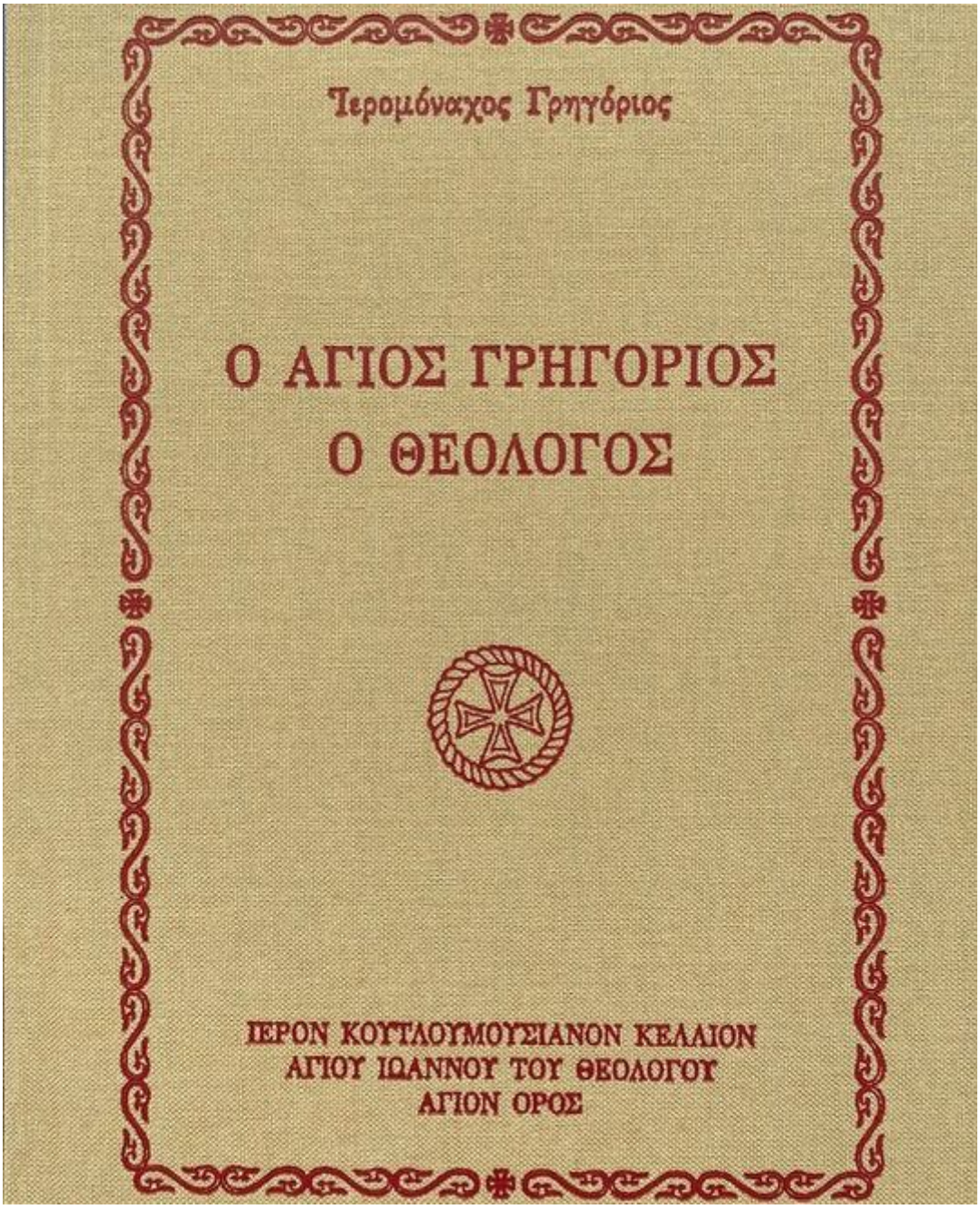

Ένα νέο θεολογικό πόνημα του ιερομονάχου Γρηγορίου για τον Άγιον Γρηγόριο τον Θεολόγο, από τις εκδόσεις του Ιερού Κουτλουμουσιανού Κελλίου Αγίου Ιωάννου Θεολόγου

Αγίου Όρους.

Ο άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος είναι ο Άγιος που συγκαταλέγεται και στις δύο ιερές τριάδες της Εκκλησίας: των τριών Θεολόγων και των Τριών Ιεραρχών. Η ζωή του ήταν ένα διαρκές βίωμα αγάπης προς τον Τριαδικό Θεό και προς τους ανθρώπους. Ο λόγος του στήριξε και στηρίζει διαχρονικά το πλήρωμα της Εκκλησίας. Μελετώντας τα κείμενά του γνωρίζουμε και την αγία ζωή του: ζωή διακονίας των ανθρώπων και δοξολογικής αφιερώσεως στον Θεό. Ο Άγιος αναδείχθηκε πραγματικά λαμπρός από του βίου και των πραγμάτων, λαμπρός από του λόγου και των δογμάτων, όπως τον υμνεί η αγία μας Εκκλησία.

Οι σελίδες που ακολουθούν είναι μία ταπεινή προσπάθεια καταγραφής της ζωής και θεολογίας του αγίου Γρηγορίου, μέσα από τους δικούς του λόγους. Χρησιμοποιήσαμε για τον σκοπό αυτό κυρίως τα αυτοβιογραφικά του ποιήματα, άγνωστα στους περισσοτέρους. Αυτά είναι η μοναδική πηγή για πολλές πτυχές της αγίας ζωής του. [...] (Από τον πρόλογο της έκδοσης).

Στο βιβλίο αυτό παρουσιάζεται με εύληπτο τρόπο η ζωή και το έργο του μεγάλου Ιεράρχου της Εκκλησίας. Στην σκιαγράφηση της ζωής του δίνεται περισσότερο βάρος στα αυτοβιογραφικά ποιήματα του Αγίου, άγνωστα στο ευρύ κοινό. Από το έργο του, χωρισμένο σε θεολογικό και πνευματικό, σταχυολογούνται κατά θέματα μερικά από τα ωραιότερα αποσπάσματα του.

Θαυμάζει ο φιλογρηγόριος αναγνώστης πώς συνδυάζονται στον Άγιο της θείας ελλάμψεως το δυσθεώρητο θεολογικό ύψος με την βαθειά ταπείνωση, η ευαισθησία με την αποφασιστικότητα, η ποίηση με τον πεζό λόγο, η φλογερή αγάπη για τον Θεό και για την άσκηση στην έρημο με την αγάπη και την προσφορά προς τον συνάνθρωπο.

Περιεχόμενα Βιβλίου

Πρόλογος

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ: Η ΖΩΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ

Α’. ΝΕΑΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ

1. Γέννηση του Αγίου και πρώτες σπουδές
2. Σπουδές στην Αθήνα
3. Επιστροφή στην Ναζιανζό
4. Ανάμεσα στην ησυχία και την δράση

Β’. ΧΕΙΡΟΤΟΝΕΙΤΑΙ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ

1. Πρεσβύτερος στην Ναζιανζό
2. Ποιμαντική διακονία
3. Επίσκοπος Σασίμων
4. Στην έρημο της Αριανζού
5. Κοίμηση των γονέων του Αγίου
6. Στο μοναστήρι της αγίας Θέκλης

Γ’. ΣΤΗΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ

1. Άφιξη στην Βασιλεύουσα
2. Αντιδράσεις αιρετικών και ψευδαδέλφων
3. Οι πέντε Θεολογικοί Λόγοι
4. Επίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως
5. Σύγκληση Δευτέρας Οικουμενικής Συνόδου
6. Ο άγιος Γρηγόριος πρόεδρος της Συνόδου

Δ’. ΠΑΡΑΙΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΧΩΡΗΣΗ

1. Ο Άγιος προετοιμάζει την παραίτησή του
2. Παραίτηση ηρωική από την προεδρία και τον θρόνο
3. Αποχαιρετισμός και αναχώρηση αρχοντική

Ε’. ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΕΤΗ

1. Επιστροφή στην Αριανζό
2. Άσκηση σιωπής
3. Προσωρινή διαποίμανση της Ναζιανζού
4. Προετοιμασία για τον ουρανό

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ: Η ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ

Α’. ΘΕΜΑΤΑ ΠΙΣΤΕΩΣ

Εισαγωγικά

1. Το Τρισήλιον Φως

2. Ο Θεάνθρωπος Ιησούς Χριστός
3. Το Πανάγιον Πνεύμα
4. Η Κυρία Θεοτόκος
5. Ο κόσμος και ο άνθρωπος
6. Η Εκκλησία: Σώμα του Χριστού
7. Τα ιερά Μυστήρια
8. Προσδοκώ ανάστασιν νεκρών
9. Η Βασιλεία του Θεού

Β’. ΘΕΜΑΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ

Εισαγωγικά

1. Η πίστη: Αρχή της εν Χριστώ ζωής
2. Η ελπίδα στον Χριστό
3. Η αγάπη: Κορυφή των αρετών
4. Η Χάρις δίδεται στους ταπεινούς
5. Η αντιμετώπιση των θλίψεων
6. Η παρθενία: Μίμηση της ζωής των Αγγέλων
7. Η προσευχή: Βίωση της παρουσίας του Θεού
8. Η θέωση του ανθρώπου

Επίλογος: Ύμνος στον Θεό – Κανών εις τον Άγιον

Σημειώσεις

Ευρετήρια – Χάρτης

Πηγή: www.pemptousia.gr